

## POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 9 września 2020 r.,  
w sprawie **P. R.**  
skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.  
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 16 maja 2019 r., sygn. akt II AKa (...),  
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.  
z dnia 5 listopada 2018 r., sygn. akt III K (...),

### **p o s t a n o w i ł:**

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem z dnia 5 listopada 2018 r., sygn. akt III K (...), uznał P. R. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. za co wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a także dwóch ciągów przestępstw:

1. ciągu przestępstw, realizujących znamiona z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., na który składały się czyny przypisane oskarżonemu w punktach 28, 29, 30, 32, 33, 35, 39, 40, 41, 42, 43, 44 wyroku, polegające na tym, że działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej

kierowanej przez inną ustaloną osobę, w ramach podziału ról, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i czyniąc z tego stałe źródło dochodu dla siebie i innych osób, zaciągał leasingi operacyjne i uzyskane w ten sposób środki pieniężne przekazywał innym osobom, wiedząc, iż nie mają one zdolności kredytowej i leasingowej oraz, że przedmiot leasingu nie istnieje, doprowadzając tym samym Europejski Fundusz Leasingowy każdorazowo do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w wysokości nie wyższej, niż 200 000 zł, za co na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i art. 4 § 1 k.k. wymierzono mu karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzono mu karę grzywny w wysokości 250 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych;

2. ciągu przestępstw, realizujących znamiona z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., na który składały się czyny przypisane oskarżonemu w pkt. 31, 34, 36 oraz 38 wyroku, polegające na tym, że działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej kierowanej przez inną ustaloną osobę, w ramach podziału ról, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i czyniąc z tego stałe źródło dochodu dla siebie i innych osób, zaciągał leasingi operacyjne i uzyskane w ten sposób środki pieniężne przekazywał innym osobom, wiedząc, iż nie mają one zdolności kredytowej i leasingowej oraz, że przedmiot leasingu nie istnieje, doprowadzając tym samym Europejski Fundusz Leasingowy każdorazowo do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w wysokości wyższej niż 200 000 zł, za co na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. § 3 k.k. i art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i art. 4 § 1 k.k. wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 33 § 2 k.k. karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł.

Następnie Sąd połączył, na podstawie art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., wymierzone oskarżonemu P. R. kary pozbawienia wolności i grzywny, wymierzając mu jedną karę łączną 3 lat pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wysokości 350 stawek dziennych ustalając wysokość

jednej stawki na kwotę 10 zł. Oskarżony P. R. został uniewinniony od popełnienia czynu opisanego w punkcie 45 wyroku.

Powyższy wyrok został zaskarżony apelacjami obrońcy oraz prokuratora.

Prokurator zaskarżył wyrok w części dotyczącej P. R. na jego niekorzyść, w zakresie dotyczącym jego uniewinnienia od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa z art. 299 § 1, § 5 i § 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w części, tj. w odniesieniu do pkt 27 - 44 i 46 - 48 wyroku, zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę dowodu z zeznań świadka R. K.;
2. błąd w ustaleniach faktycznych mający bezpośredni wpływ na treść zaskarżonego wyroku skutkujący uznaniem, iż oskarżony P. R. w okresie co najmniej od dnia 2 marca 2009 r. do 20 listopada 2009 r. brał udział z J. S. i M. C. w zorganizowanej grupie przestępczej, w sytuacji gdy analiza zgromadzonego materiału dowodowego nie pozwala na uznanie, że oskarżony miał świadomość uczestnictwa w takiej grupie oraz godził się na nie;
3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie - w odniesieniu do zdarzeń opisanych w pkt 28 - 44 skarżonego wyroku - że działania P. R. wyczerpywały znamiona przestępstwa oszustwa, albowiem w zakresie powyższych zdarzeń oskarżony nie miał świadomości, iż może brać udział w obrocie gospodarczym - w ramach przestępczej działalności innych osób.

Na podstawie powyższych zarzutów skarżący wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów oraz – ewentualnie – o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 16 maja 2019 r., sygn. II AKa (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony kasacją oskarżonego, który zarzucił mu:

1. rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2

k.p.k., poprzez wadliwie przeprowadzoną kontrolę odwoławczą, wyrażającą się nienależytym rozważeniem podniesionego w apelacji oskarżonego zarzutu braku uczestnictwa z zorganizowanej grupy przestępczej, na skutek bezkrytycznego przyjęcia za Sądem pierwszej instancji, iż oskarżony P. R. w okresie co najmniej od dnia 2 marca 2009 r. do 20 listopada 2009 r. brał udział z J. S. i M. C. w zorganizowanej grupie przestępczej kierowanej przez M. J., mającej na celu popełnianie przestępstw polegających na wyłudzeniu środków finansowych z leasingów z Europejskiego Funduszu Leasingowego S.A. - Oddziału w B. na podstawie podrobionych i poświadczających nieprawdę dokumentów, w sytuacji, gdy analiza zgromadzonego materiału dowodowego nie pozwala na uznanie, że oskarżeni tworzyli zorganizowaną grupę przestępczą a nadto, iż sam oskarżony P. R. świadomie w niej uczestniczył;

2. rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie podczas przeprowadzonej kontroli odwoławczej okoliczności, iż wyrok Sądu pierwszej instancji został wydany na podstawie niepełnego materiału dowodowego, wyrażającym się brakiem przeprowadzeniem przed sądem pierwszej instancji dowodów z przesłuchania świadków A. i A. D.;

3. rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez wadliwie przeprowadzoną kontrolę odwoławczą, wyrażającą się nienależytym rozważeniem podniesionego w apelacji oskarżonego zarzutu naruszenia zasad oceny dowodów w odniesieniu do dowodu z zeznań R. K., i w konsekwencji przyjęcie, że ocena wiarygodności tegoż dowodu została dokonana w sposób wszechstronny, podczas gdy w toku oceny tychże zeznań pominięte zostały okoliczności podające w wątpliwość wiarygodność zeznań świadka.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi odwoławczemu.

Prokurator złożył odpowiedź na kasację, wnosząc o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

**Sąd zważył co następuje.**

Kasację uznać należało za oczywiście bezzasadną. Wszystkie podniesione przez skarżącego zarzuty odnosiły się w istocie do wadliwej – jego zdaniem – oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Sąd Najwyższy nie podzielił jednak takiej oceny i nie dopatrywał się wskazanych w kasacji naruszeń przepisów procedury.

W pierwszym z zarzutów, dotyczącym naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. skarżący podniósł, że Sąd odwoławczy bezzasadnie zaaprobował tezę Sądu pierwszej instancji, wedle którego oskarżony P. R. był członkiem zorganizowanej grupy przestępczej w rozumieniu art. 258 k.k., podczas gdy analiza zgromadzonego materiału dowodowego nie pozwala na uznanie, że oskarżeni tworzyli taką grupę oraz że oskarżony P. R. świadomie w niej uczestniczył.

Nie sposób zgodzić się z takim stanowiskiem skarżącego. Sąd odwoławczy odniósł się do powyższej kwestii w sposób wyczerpujący, argumentację w tym zakresie prezentując w uzasadnieniu wyroku (s. 108 uzasadnienia). Sąd odwoławczy trafnie wskazał, że teza o rzekomym braku wiedzy co do uczestniczenia w zorganizowanym procederze, występującym po stronie oskarżonego, jest rażąco sprzeczna z zasadami logiki oraz doświadczeniem życiowym. Nie sposób bowiem przyjąć, że oskarżony był przekonany, że uczestniczy w normalnym obrocie gospodarczym, w sytuacji, gdy stronami transakcji były podmioty pozbawione nawet możliwości przewożenia czy składowania kontraktowanych ilości rusztowań. Wersji skarżącego przeczą także zeznania i wyjaśnienia świadka K., który jednoznacznie wskazał oskarżonego jako osobę świadomie uczestniczącą w wyłudzeniach: „P. (tj. oskarżony R.) też od razu wiedział, że to będzie lipa” (k. 2068-2075, 2248-2255 zbioru „C”). Poczynione w tym zakresie ustalenia Sądu pierwszej instancji zostały trafnie zaaprobowane przez Sąd odwoławczy. Nie doszło tu do naruszenia przepisów postępowania.

Nie ma także racji skarżący, gdy wskazuje, że Sąd odwoławczy rażąco naruszył przepisy procedury w ten sposób, że nie uchylił wyroku Sądu pierwszej instancji, pomimo że opierał się on na niepełnym, zdaniem skarżącego, materiale dowodowym. Prawdą jest, że świadkowie A. i A. D. nie zostali przesłuchani bezpośrednio, przed Sądem pierwszej instancji, zaś Sąd odwoławczy nie odniósł

się do tej okoliczności w uzasadnieniu wyroku. Jednocześnie jednak prawdą jest także, że oboje świadków zostało przesłuchanych w postępowaniu przygotowawczym, a protokoły ich zeznań zostały ujawnione w toku rozprawy i włączone do materiału dowodowego, na podstawie art. 391 k.p.k. (k. 1560 akt). Ich osobiste przesłuchanie zostało uznane przez Sąd pierwszej instancji za niemożliwe, ponieważ świadkowie przebywali za granicą. Ograniczenie przewodu sądowego do analizy protokołów zeznań świadków nie stanowiło w żadnej mierze naruszenia przepisów procesowych – wręcz przeciwnie, znajdowało w nich zabezpieczenie. Co więcej, okoliczność ta nie została podniesiona w apelacji oskarżonego, a Sąd odwoławczy nie miał obowiązku badać jej z urzędu.

Na uwzględnienie nie zasługuje także ostatni z podniesionych zarzutów, w którym skarżący zarzuca bezzasadną akceptację oceny Sądu pierwszej instancji, który uznał zeznania świadka R. K. za wiarygodne, podczas, gdy zdaniem skarżącego istniało szereg okoliczności nakazujących odmówić mu wiarygodności. Również ten zarzut stanowi wyłącznie polemikę skarżącego z prawidłowymi ustaleniami Sądu pierwszej instancji, zasadnie zaakceptowanymi przez Sąd odwoławczy. Kwestia oceny zeznań świadka K. została poddana wnikliwej analizie w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego (s. 98 i nast. uzasadnienia). Sąd odwoławczy wziął pod uwagę, że świadek sam był zamieszany w przestępczy, co jednak nie umniejszało wartości jego zeznań. Zaprezentowana przez niego wersja zdarzeń koresponduje z pozostałym materiałem dowodowym, zgromadzonym w sprawie i jako taka została uznana za wiarygodną. Świadek nie umniejszał swojej roli, obciążając zarówno siebie, jak i inne osoby, biorące udział w wyłudzeniach środków z Europejskiego Funduszu Leasingowego. Jego zeznania były wewnętrznie spójne, zbieżne treściowo zarówno na etapie postępowania przygotowawczego, jak i przed Sądem.

Mając na względzie powyższe argumenty kasację należało uznać za oczywiście bezzasadną i jako taką oddalić.